

Nr 3.

Ankom till Riksdagens kansli den 7 februari 1911 kl. 12 m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens tredje hufvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

Ordinarie anslag.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari innevarande är aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har, under åberopande af det propositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärendena den 13 i samma månad, Kungl. Maj:t under tredje hufvudtiteln i punkten 1 föreslagit Riksdagen, att förslagsanslaget ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler, nu uppgående till 45,000 kronor, måtte höjas med 25,000 kronor till 70,000 kronor.

Ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler.
[1.]*

I detta ämne har hans excellens herr ministern för utrikes ärendena till förenämnda statsrådsprotokoll anført följande:

»I det af Eders Kungl. Maj:t till 1906 års Riksdag framlagda förslag till ny stat för utrikesdepartementet, beskickningar och konsulat m. m. fanns uppfördt ett förslagsanslag ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler å 45,000 kronor, hvilket anslag fortfarande utgår med oförändradt belopp.

Min företrädare i ämbetet anförde vid underdånig föredragning den 30 april 1906 beträffande detta anslag, att det vore svårt att afgöra, huruvida de belopp, som af diplomat- och konsulatkommittén beräknats i kontorskostnadsersättning för de olika orterna, kunde vara tillräckliga eller

* Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

ej, samt att beloppen måhända för åtskilliga platser voro ganska lågt beräknade, i hvilket hänseende anmärkning redan framställts. I betraktande af att ifrågavarande anslag skulle uppföras såsom förslagsanslag, ansåg sig dock min företrädare kunna följa kommitténs förslag med vissa smärre ändringar, betingade af förändringar i själfva den konsulära organisationen.

Det har visat sig, att de farhågor angående anslaget otillräcklighet, som sålunda uttalades, inom kort skulle blifva verklighet. Trots en synnerligen långt gående sparsamhet har anslaget måst öfverskridas med 9,100 kronor, och flera framställningar om kontorskostnadsersättningar föreligga nu, hvilka icke synas kunna afvisas. Det är också klart, att, äfven om förmögna personer kunna finnas villiga att för den sociala ställning och det anseende en konsulsbefattning medför utan särskild ersättning åtaga sig befattningen, vederbörande dock i regel önska åtminstone någon ersättning för sina direkta utgifter. Härtill kommer, att i många länder konsulsbefattningarna icke åtnjuta ett så högt anseende, att vederbörande för att erhålla en dylik kunna finna sig påfordrade till direkta ekonomiska uppoffringar. För ett land, hvilket liksom Sverige nu kan lämna så föga vederlag för dessa, kan då lätt uppstå svårighet att erhålla lämpliga kandidater för lediga konsulsbefattningar, då ofta måhända de mest kompetenta finna med sin fördel bäst förenligt att ej eftersträfvat en befattning, som endast medför utgifter. Före unionsupplösningen utgjorde anslaget till kontorskostnadsersättningar åt de olönade svenska och norska konsulerna ej mindre än 159,000 kronor; och det arbete, som fordras af de svenska konsulerna, torde vara minst lika kräfvande nu som före unionsupplösningen, i det att visserligen genom frånskiljande af de norska ärendena en viss lättnad uppstått, men å andra sidan vederbörande konsulärer själfva under de senare åren säkerligen i vida högre grad tagits i anspråk af allmänheten än förr. Våra närmaste grannländer Danmark och Norge anvisa äfven högre belopp åt sina olönade konsulärer än Sverige, i det att i den danska budgeten upptagits 100,000 kronor och i den norska 71,500 kronor för detta ändamål, och å andra sidan torde det arbete, som åligger de svenska konsulerna, vara i det minsta lika betydande som deras danska och norska kollegers.

Bland de framställningar om kontorskostnadsersättning, som nu vänta på sitt afgörande, intages en viktig roll af dem, som inkommit från konsulat i Amerikas Förenta Stater. Vid 1906 års omreglering minskades de anslag, som lämnats åt de olönade konsulatet i sagda land, samtidigt som äfven deras inkomster i öfrigt betydligt reducerades, i det att den ersättning, som jämlikt expeditionsavgiftsförordningen tillkom dem för deras befattning med kvarlåtenskap efter aflidna svenskar, nedsattes i ej obetydlig

mån. Deras befattning med uttagande af kvarlåtenskap har däremot i afsevärd grad ökat under de senare åren. Under det att den kontanta kvarlåtenskapen efter i Förenta Staterna affidna svenskar, som år 1906 öfversändes till utrikesdepartementet genom konsulernas försorg, utgjorde 274,904 kronor, hade densamma sålunda 1907 stigit till 315,416 kronor, 1908 till 341,433 kronor och 1909 till 346,320 kronor samt utgjorde under tiden 1 januari—31 oktober 1910 ej mindre än 468,711 kronor. Vid angifvandet af dessa summor hafva ej kommit i betraktande de ofta förekommande fall, där det utfallna kvarlåtenskapsbeloppet till utrikesdepartementet öfversändts förmedelst å vederbörande arfvinge ställd anvisning och sålunda ej uppförts i departementets räkenskaper. Denna ökning i göromålen har emellertid å andra sidan medfört ökade utgifter för vederbörande konsul, i det att de blifvit nödsakade anställa särskilda personer för öfvervakandet af vederbörande svenska arfvingsars intressen. Det skulle ju då kunna tänka sig, att en ökad ersättning bereddtes våra konsul därigenom, att expeditionsafgiftsförordningens bestämmelser om den ersättning, de äga att uppbära för sin befattning med kvarlåtenskap, förändrades på så sätt, att den dem tillerkända procent ökades. Det synes mig emellertid mindre tilltalande att vidtaga en dylik åtgärd. Det är hufvudsakligen de mindre bemedlade bland befolkningen, hvilka de från Amerika kommande arfven tillfalla, och har det städse varit utrikesdepartementets sträfvan, att dessa arf skola komma vederbörande till handa med så små afdrag som möjligt. Allt arbete med upprättande af de ofta ganska invecklade arfshandlingarna utföres nu kostnadsfritt af utrikesdepartementet, och det synes ej väl öfverensstämma med hela denna sträfvan att öka den ersättning, som vederbörande konsul hafva rätt att taga i dylika ärenden. Om nu således en ökning af expeditionsafgifterna ej lämpligen synes böra införas, torde, då upprättandet af lönade konsulat skulle medföra betydligt högre kostnader, de framställningar om kontorskostnadsersättningar, hvilka inkommit från konsulerna i San Francisco och Minneapolis och hvilka på det lifligaste förordats af Eders Kungl. Maj:ts nu afgångne minister i Washington envoyén Lagercrantz, böra bifallas. Äfven med bifall härtill komme Sveriges utgifter för dess konsulatväsende i Förenta Staterna att understiga såväl Danmarks som Norges utgifter för samma ändamål. Å andra sidan torde Sveriges intressen i Förenta Staterna på grund af det stora antalet därstädes bosatta svenskar vara betydligare än Danmarks eller Norges och det arbete, som påhvilat våra konsul, af samma anledning sannolikt mer kräfvande än det, som åligger deras danska eller norska ämbetsbröder.

Vid organisationen af de nya svenska konsulaten i Norge lämnades ej kontorskostnadsersättning åt något konsulat, likasom ej heller något lönadst dylikt upprättades. Detta berodde närmast på, att man först önskade få en öfverblick öfver det arbete, som komme att fordras af de olika konsulaten. Det har emellertid nu visat sig, att särskildt konsulatet i Kristiania på grund af det nära grannskapet till Sverige och det stora antal svenska arbetare m. fl., som söka dess bistånd, erhållit en så stor arbetsbörda, att ett uppskof med att lämna åtminstone någon ersättning till konsuln för hans kontorskostnader ej torde kunna äga rum. Äfven från en del andra konsulter, såsom i England, Frankrike m. fl. länder, hafva inkommit af vederbörande generalkonsulter enträget förordade framställningar rörande kontorskostnadsersättningar, hvilka synas vara värda allt beaktande. Om de nu på afgörande väntande framställningar, till hvilka hänsyn synes böra tagas, bifallas, skulle utgifterna, som nu uppgå till 54,100 kronor, komma att stiga till omkring 69,500 kronor. I betraktande af svårigheterna att, när icke särskilda förhållanden göra sådant nödvändigt, borttaga eller minska ett en gång lämnadt kontorsbidrag torde någon afsevärd minskning i de en gång beviljade kontorskostnadsersättningarna ej kunna påräknas. Då det sålunda kan tagas för gifvet, att ifrågavarande förslagsanslag alltjämt kommer att öfverskridas, och då tillräcklig erfarenhet nu vunnits därom, att de år 1906 fastställda beloppen voro alldeles för låga, synas mig förhållandena nu påkalla, att en ökning i anslaget begäres.

Med afseende fästadt vid hvad ofvan anförts finner jag lämpligt, att den ökning, som äskas, fastställas till 25,000 kronor, hvarigenom hela anslaget skulle utgöra 70,000 kronor. Ehuru det icke är uteslutet, att ytterligare framställningar om förhöjning komma att ingå, hvilka svårigen kunna afslås, synes dock i betraktande af anslagets beskaffenhet af förslagsanslag ej böra äskas afsevärdt större belopp än det, hvarom framställningar, som torde böra vinna beaktande, inkommit.

På grund af hvad jag således anført, får jag i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen, att förslagsanslaget *ersättningar till olönade konsulter och vicekonsulter*, nu uppgående till 45,000 kronor, må höjas med 25,000 kronor till 70,000 kronor.»

Utskottet, som ej funnit något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer alltså,

att Riksdagen må höja förslagsanslaget *ersättningar till olönade konsuler och vice konsuler*, nu uppgående till 45,000 kronor, med 25,000 kronor till 70,000 kronor.

2:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas å tredje hufvudtiteln uppförda, har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon annan ändring, än att, för jämnande af hufvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till skrifmaterialier, expenser, renskrifning, ved, ljus m. m., nu uppgående till 120,114 kronor, måtte höjas med 40 kronor till 120,154 kronor.

Öfriga ordinarie anslag.
[2.]

Utskottet hemställer,

att samtliga de ordinarie anslag under denna hufvudtitel, utom det, angående hvilket utskottet här ofvan framställt särskildt förslag, må i riksstaten uppföras till oförändrade belopp, dock att anslaget till skrifmaterialier, expenser, renskrifning, ved, ljus m. m. må få till beloppet jämkas i den mån, som för jämnande af hufvudtitelns slutsumma kan finnas erforderligt.

Vid bifall till hvad utskottet beträffande de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel föreslagit, kommer dessa anslags slutsumma, nu 1,458,564 kronor, att ökas med 25,000 kronor till 1,483,564 kronor.

Extra anslag.

3:o) Till fortsatt utgifvande af Sveriges traktater har Kungl. Maj:t jämväl för år 1912 äskat ett extra anslag af 4,500 kronor; och får utskottet, under hänvisning till hvad departementschefen till statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden den 13 januari innevarande år anfört angående detta ärende, hemställa,

Sveriges traktater.
[3.]

att Riksdagen må till fortsatt utgifvande af *Sveriges traktater* för år 1912 på extra stat bevilja ett anslag af 4,500 kronor.

Internationella skiljedomstolens byrå i Haag. 4:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 4 af denna hufvudtitel föreslagit, hemställer utskottet,

[4.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad under föregående år ägt rum, till bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under innevarande år för *den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

Internationella fredsbyrån i Bern. 5:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 5 af tredje hufvudtiteln föreslagit, hemställer utskottet

[5.]

att Riksdagen må såsom bidrag till *den internationella fredsbyrån i Bern* å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 750 kronor.

Interparlamentariska förbundets byrå och sekretariat. 6:o) Med anledning af hvad Kungl. Maj:t under punkt 6 af denna hufvudtitel föreslagit, får utskottet hemställa,

[6.]

att Riksdagen må å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 750 kronor såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *interparlamentariska förbundets byrå och generalsekretariat* för samma år.

Personliga godtgörelser för mistade konsulatavgifter. 7:o) Med anledning af hvad Kungl. Maj:t i punkt 7 under tredje hufvudtiteln föreslagit, får utskottet hemställa,

[7.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad under föregående år ägt rum, såsom extra anslag för år 1912 till *personliga godtgörelser för mistade konsulatavgifter* bevilja 11,000 kronor.

Personliga lönetillägg. 8:o) Då utskottet icke haft något att erinra mot hvad Kungl. Maj:t uti punkt 8 af denna hufvudtitel föreslagit, får utskottet hemställa,

[8.]

att Riksdagen må såsom extra anslag för år 1912 till *personliga lönetillägg* åt generalkonsulerna D. Daniels-

son i London och M. Améen i Hamburg bevilja 5,500 kronor.

9:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 9 af tredje hufvudtiteln föreslagit, hemställer utskottet, *Förstärkan- de af arbets- krafterna i utrikes- departe- mentet.*

att Riksdagen må å extra stat för år 1912 till *förstärkande af arbetskrafterna inom utrikesdepartementet* anvisa ett belopp af 3,000 kronor. [9.]

10:o) Med anledning af hvad Kungl. Maj:t under punkt 10 af denna hufvudtitel föreslagit, får utskottet hemställa, *Arfvode för en legations- sekreterare vid beskick- ningen i Tokio och Peking.*

att Riksdagen må, i likhet med hvad under före- gående år ägt rum, å extra stat för år 1912 till *arfvode för en legationssekreterare vid beskickningen i Tokio och Peking* bevilja 7,500 kronor att med en tolfedel månat- ligen till honom utbetalas. [10.]

11:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 11 af denna hufvudtitel föreslagit, hemställer utskottet, *Ersättning för förskott till inköp af beskicknings- hus i Paris.*

att Riksdagen må af det förut beviljade anslaget till gäldande af det af *statskontoret förskjutna belopp för inköp af beskickningshus i Paris* å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 25,000 kronor. [11.]

12:o) Under punkt 12 af denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t före- slagit Riksdagen att, till tackande af vissa i statsrådsprotokollet omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, å extra stat för år 1912 anvisa 192,496 kronor. *Ersättning för stats- kontorets förskott.*

Departementschefen har beträffande denna fråga till statsrådsproto- kollet anfört, hurusom statskontoret till ersättande anmält följande af stats- kontoret förskjutna medel:

1:o) jämlikt kungl. brefven den 28 september 1906 och den 11 december 1908 för expektansarfvoden

[12.]

till vissa diplomat- och konsulattjänstemän under tiden den 1 november 1909 till samma dag 1910	kronor	37,600:—
2:o) jämlikt kungl. brefvet den 1 juli 1910, bidrag till täckande af resekostnaderna för de af den svenska interparlamentariska fredsgruppen utsedda ombud vid den interparlamentariska unionens konferens i Bryssel år 1910	»	3,000:—
3:o) kostnader för renskrift i utrikesdepartementet samt vid beskickningar och konsulat utöfver hvad enligt stat blifvit för ändamålet anvisadt, enligt kungl. brefvet den 11 mars 1910	»	14,982: 27
samt		
4:o) jämlikt kungl. brefven den 17 och den 31 december 1909 samt den 4 april, den 27 maj, den 5 augusti och den 23 september 1910, kostnader med anledning af skiljedomsförfarandet angående flyttlapparnas rätt till renbete m. m.	»	136,913: 46
		<hr/>
	Summa kronor	192,495: 73

Med anledning af Kungl. Maj:ts förevarande förslag och under iakttagande af regeln om anslags utförande i jämnt krontal, hemställer utskottet,

att Riksdagen må, till täckande af omförmälda utaf statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, å extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 192,496 kronor.

*Provisorisk
lönereglering
för befatt-
ningshaf-
vare i ut-
rikesdepar-
tementet.*

13:o) Under punkt 13 af denna hufvudtitel har Kungl Maj:t föreslagit Riksdagen att till provisorisk lönereglering för befattningshafvare i utrikesdepartementet å extra stat för år 1912 bevilja ett förslagsanslag af 18,900 kronor, däraf högst 455 kronor skulle användas till höjning af vikariatsersättning.

[13.]

Till statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden den 13 januari 1911 har departementschefen anfört, att för åtnjutande af ifrågasvarande aflöningsstillägg borde stadgas de villkor, chefen för justitiedepartementet i sitt anförande till statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementens ärenden för sistnämnda dag föreslagit, och tillika för iakttagande vid utbetalningen af aflöningsstilläggen meddelas de af denne ifrågasatta föreskrifter.

Dessa villkor och föreskrifter öfverensstämman fullkomligt med dem, som af nästlidet års Riksdag bestämdes i fråga om enahanda lönetillägg för innevarande år.

Utskottet, som ej har något att erinra mot hvad Kungl. Maj:t i förevarande afseende föreslagit, hemställer alltså,

att Riksdagen må till *provisorisk löne reglering för befattningshafvare i utrikesdepartementet*, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver justitiedepartementsärenden den 13 januari 1911 angifna grunder och villkor, å extra stat för år 1912 bevilja ett förslagsanslag af 18,900 kronor, däraf högst 455 kronor må användas till höjning af vikariatsersättning under semester.

14:o) Med tillstyrkande af bifall till hvad Kungl. Maj:t under punkt 14 af denna hufvudtitel föreslagit, hemställer utskottet,

att Riksdagen må medgifva, att af hyresinkomsterna från kronans fastighet i Konstantinopel må år 1912 för *svenska kyrkan i Paris* få användas 1,169 kronor att utgå såsom lönetillökning för pastorn.

Lönetillökning för pastorn vid svenska församlingen i Paris.
[14.]

Stockholm den 7 februari 1911.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Tabell öfver *ordinarie anslagen* under riksstatens Tredje hufvudtitel.

1911 års riksstat anslår:			Förslag till blifvande riksstat.	
Anvisning i kontant.			Anvisning i kontant.	
Kr.	ö.		Kr.	ö.
Utrikesdepartementet.				
24,000	—	Departementschefen, ministern för utrikes ärendena . . .	24,000	—
78,550	—	Utrikesdepartementet	78,550	—
897,300	—	Beskickningar och konsulat	897,300	—
5,000	—	Åldertillägg, <i>förslagsanslag</i>	5,000	—
5,000	—	Bidrag till vissa vice konsulers aflönande, <i>förslagsanslag</i>	5,000	—
45,000	—	Ersättningar till olönade konsuler och vice konsuler, <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp 45,000: —		
		Ökas med 25,000: —	70,000	—
30,000	—	Diplomat- och konsulsaspiranter	30,000	—
18,000	—	Militär- och marinattachéer	18,000	—
36,000	—	Handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i>	36,000	—
15,000	—	Ekiperingspenningar, <i>förslagsanslag</i>	15,000	—
40,000	—	Rese- och flyttningserättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, <i>förslagsanslag</i>	40,000	—
12,600	—	Vikariatsersättning, extra biträden m. m.	12,600	—
17,000	—	Kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat	17,000	—
120,114	—	Skrifmaterialier, expenser, renskrifning, ved, ljus m. m., <i>förslagsanslag</i>	120,114	—
35,000	—	Godtgörelse af kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar, m. m., <i>förslagsanslag</i>	35,000	—
80,000	—	Hemliga utgifter	80,000	—
1,458,564	—		1,483,564	—

*Bil. Litt. B.*Tabell öfver *extra ordinarie* utgifterna under riksstatens Tredje hufvudtitel.

	Kr.	Öre.
Utrikesdepartementet.		
Till fortsatt utgifvande af Sveriges traktater	4,500	—
» bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under år 1911 för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag	2,500	—
Bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern	750	—
» » bestridande af kostnaderna för interparlamentariska förbundets byrå och generalsekretariat för år 1912	750	—
Till personliga godtgörelser för mistade konsulatafgifter	11,000	—
» personliga lönetillägg åt generalkonsulerna D. Daniels-son i London och M. Améen i Hamburg	5,500	—
» förstärkande af arbetskrafterna inom utrikesdepartementet	3,000	—
» arfvode för en legationssekreterare vid beskickningen i Tokio och Peking	7,500	—
» gäldande af det utaf statskontoret förskjutna belopp för inköp af beskickningshus i Paris	25,000	—
» täckande af utaf Statskontoret utbetalda förskott	192,496	—
» provisorisk löneroglering för befattningshafvare i utrikesdepartementet, <i>förslagsanslag</i>	18,900	—
	271,896	—